

Statens Planteavlsvforsøg

1415. MEDDELELSE

80. ÅRGANG 11. MAJ 1978

Udgivet af
Statens
Planteavlsvudvalg

Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurter, Kirstinebjergvej 6, 5792 Aarslev

Sorter af holdbar vinterhvidkål

E. Blankholm

Hvidkål til vinteropbevaring skal give et virkeligt godt efterårsprodukt, der lider mindst mulig overlast under den påfølgende opbevaring.

Afprøvningen er gennemført med 17 sorter på 4 forsøgssteder i 2 år, 1974-75 og 1975-76.

Nogle forsøg (4) er sået direkte på blivestedet mellem 22. april og 16. maj, med høst mellem 21. oktober og 13. november.

Andre forsøg (3) er sået mellem 25. marts og 2. april i bænk og udplantet mellem 14. maj og 1. juni. Høsten er her foretaget mellem 27. oktober og 3. november.

Rækkeafstanden har i forsøgene været fra 60 til 75 cm. og planteafstanden fra 52 til 60 cm.

4 forsøg har været opbevaret i kasser på køl, ét i kasser i lade og to frit i lade.

Udbytte har været store, og opbevaringen er lykkedes efter planerne.

Sorterne der beskrives i det følgende, er anerkendte og optaget på sortliste med betegnelsen S 77.

Det samlede talmateriale, samt beskrivelse af forsøgssteder m.v. vil fremkomme i Fællesudvalget for Prøvedyrkning af Køkkenurters 56.-57. beretning.

Beretningen kan rekvireres fra udvalgets kontor, Kirstinebjergvej 6, 5792 Aarslev.

Beskrivelse af de anerkendte sorter

Sorter godkendte til optagelse på sortliste samt anerkendte for dyrkningsværdi.

Lb. nr. 25. Amager Høj Grøn, 'Kalida', Tagenshus S 67, S 77. Ejer: A. Hansen, Tåstrup.

Er en ensartet, kraftig, ret sent udviklet kål med lys bladfarve og ret lys hovedfarve. Udvendig stokhøjde er ca. 25 cm. (høj), og den indvendige stokhøjde er middel. Hovederne er afladete med ballonformet basis.

Den indvendige kvalitet er middel, og der har i forsøgene været ret lille tilbøjelighed til indvendig tipburn.

Efterårsudbyttet har været meget stort. Holdbarhed er god.

Lb. nr. 30. Amager Høj Grøn, 'Grami', Hundesrup S 67, S 77. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en ret ensartet, middelkraftig - kraftig, ret sent udviklet kål med ret mørk grøn bladfarve og ret lys hovedfarve.

Udvendig stokhøjde er ca. 20 cm. (halvhøj), og den indvendige stokhøjde er middel.

Hovederne er højt fladrunde, de fleste med ballonformet basis. Den indvendige kvalitet er

middel, og der har i forsøgene været nogen tilbøjelighed til indvendig tipburn.

Efterårsudbyttet har været særdeles stort. Holdbarheden har været god i januar – februar, men falder noget i marts – april, men stadig et acceptabelt udbytte efter opbevaring.

Lb. nr. 31. Langendijker Vinter, 'Vernido', Tagenshus S 67, S 77. Ejer: A. Hansen, Tåstrup.

Er en ret ensartet, middelkraftig – kraftig, midteldtidigt til ret tidligt udviklet kål med ret mørk grøn bladfarve og ret lys hovedfarve.

Udvendig stokhøjde er omkring 20 cm. (halvhøj), og den indvendige stokhøjde er middel.

Hovedernes form ligger mellem afladede runde og svagt højrunde, d.v.s. rundagtige. Ca. halvdelen har ballonformet basis.

Den indvendige kvalitet er middel til god, og der har ikke i forsøgene været konstateret indvendig tipburn.

Efterårsudbyttet har været stort. Holdbarheden har i januar – februar været middel, men i marts – april mindre god.

Lb. nr. 32. Langendijker Vinter, 'Dural', Enkona S 77. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en ret ensartet, middelkraftig, ret sent udviklet kål med friskgrøn blad- og hovedfarve.

Udvendig stokhøjde er omkring 20 cm. (halvhøj), og den indvendige stokhøjde er medium.

Hovederne er runde, de fleste med ballonformet basis. Den indvendige kvalitet er middel til god, og der er ikke i forsøgene konstateret indvendig tipburn.

Efterårsudbyttet har været stort, og holdbarheden, især i januar – februar og marts har været god.

Lb. nr. 34. Langendijker Vinter, 'Lenfi', Enkona S 77. Ejer: J. E. Ohlsens Enke, Tåstrup.

Er en ensartet, ikke særlig kraftig, midteldtidigt udviklet kål med friskgrøn blad- og hovedfarve.

Udvendig stokhøjde er omkring 18 cm. (halvhøj), og den indvendige stokhøjde middel. Hovederne er runde, de fleste med svag ballonformet basis.

Den indvendige kvalitet er god, men der har været nogen tilbøjelighed til indvendig tipburn og uregelmæssigheder inde i stokken.

Efterårsudbyttet har været stort. Holdbarheden har i januar – februar været middel og i marts – april kun ret god.

Lb. nr. 36. Langendijker Vinter, 'Hekla', Toftø S 77. Ejer: Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Frøafdelingen, Glostrup.

Er en ret ensartet, middelkraftig, ret sent udviklet kål med medium bladfarve og ret lys hovedfarve.

Udvendig stokhøjde er ca. 20 cm. (halvhøj), og den indvendige stokhøjde er middel. Hovederne er kuglerunde til svagt fladrunde, de fleste med let ballonformet basis.

Den indvendige kvalitet er middel til god. Sorten har ikke i forsøgene haft indvendig tipburn.

Udbyttet har om efteråret været meget stort.

Holdbarheden har været god i januar – februar, falder noget i marts – april, men stadig et acceptabelt udbytte efter opbevaring.

Lb. nr. 37. 'Hidena', S 77. Ejer: Fa. Jakob Jong, Holland, repr. v. Dansk Havefrøforsyning ApS, Stensballe og A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en særdeles ensartet, ikke særlig kraftig, ret tidligt udviklet kål med ret mørk grøn bladfarve og friskgrøn hovedfarve. Udvendig stokhøjde er omkring 20 cm. (halvhøj), og den indvendige stokhøjde er middel. Hovederne er runde, de fleste med svag ballonformet basis.

Den indvendige kvalitet er særdeles fin, og der har ikke i forsøgene været konstateret indvendig tipburn, men en del stokmisfarvning.

Efterårsudbyttet har været meget stort, og holdbarheden er god.

Lb. nr. 40. 'Vivaldi', Hunderup S 77. Ejer: A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en ret ensartet, middelkraftig – kraftig, sent udviklet kål med friskgrøn blad- og hovedfarve.

Udvendig stokhøjde er omkring 25 cm. (høj), og den indvendige stokhøjde er middel. Hovederne er højrunde til runde med ballonformet basis.

Den indvendige kvalitet er god, og der har ikke i forsøgene været konstateret indvendig tipburn.

Efterårsudbyttet har været stort og holdbarheden er god.

Lb. nr. 41. 'Bewama', S 77. Ejer: Fa. Jakob Jong, Holland, repr. v. Dansk havefrøforsyning ApS, Stensballe og A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Er en meget ensartet, ikke særlig kraftig, ret tidligt udviklet kål med matgrøn blad- og hovedfar-

ve. Den udvendige stokhøjde er omkring 17 cm. (lav), og den indvendige stokhøjde er middel.

Hovederne er runde, de fleste uden ballonformet basis.

Den indvendige kvalitet er særdeles fin, og der har i forsøgene kun været meget lille tilbøjelighed til indvendig tipburn.

Efterårsudbyttet har været ret stort, og holdbarheden i januar – februar er middel og i marts – april kun ret god.

Tabel 1. Prøvedyrkning nr. 229.

Hvidkål holdbar vinter, 1974 til 1975.

Uddrag af talmaterialet for de anerkendte sorter.

Løbe nr.	25.	30.	31.	32.	34.	36.	37.	40.	41.	Gns. af 17 sorter.
<i>Egenskab: Karakterer:</i>										
Ensartethed i type – bedst = 9	6,2	5,3	5,7	5,3	6,0	5,5	8,2	5,8	7,0	6,0
Vækstkraft – kraftigst = 9	7,2	6,8	6,8	6,3	5,5	6,5	5,3	6,5	4,7	6,7
Lukning – bedst = 9	6,0	6,0	6,0	5,8	5,5	5,8	6,8	6,3	5,7	5,8
Glathed efter afpudsning – bedst = 9	6,5	5,5	6,3	6,2	6,7	7,0	7,2	6,8	6,8	6,3
Hovedfarve – mørkest grøn = 9	5,8	5,4	5,6	6,2	6,2	5,2	6,2	6,6	7,2	6,0
Indvendig kvalitet – bedst = 9	4,7	5,0	5,7	6,0	6,5	5,7	7,3	6,3	7,8	5,5
Udseende efter opbevaring – bedst = 9	5,0	6,0	7,0	7,0	4,0	6,0	8,0	8,0	6,0	5,3
Farve efter opbevaring – mørkest grøn = 9	5,0	5,5	6,4	6,3	6,6	5,8	6,8	7,1	6,4	5,5
<i>Mål og optællinger:</i>										
Indvendig stokhøjde i cm.	12,8	12,5	11,4	12,3	11,2	12,9	12,3	12,3	10,0	12,5
Pct. med indvendig tipburn	1,7	5,0	0,0	0,0	3,3	0,0	0,0	0,0	1,7	1,1
<i>Udbytte efterår:</i>										
Antal I. sortering i 1000 stk/ha.	22,0	21,5	20,8	22,1	22,4	20,4	24,0	22,8	18,8	21,5
Tons I. sortering pr. ha.	69,5	72,8	58,1	59,2	56,7	64,8	70,0	59,3	53,3	65,1
Pct. af antal I. sortering	84	82	80	85	86	78	92	88	72	82
Vægt i gram pr. stk.	3173	3374	2782	2680	2533	3161	2902	2597	2840	3024

Tabel 2. Prøvedyrkning nr. 229.

Hvidkål holdbar vinter, 1974 til 1975.

Uddrag af talmaterialet for de anerkendte sorter.

Løbe nr.	25.	30.	31.	32.	34.	36.	37.	40.	41.	Gns. af 17 sorter.
<i>Udbytte efter opbevaring:</i>										
Antal I. sortering i 1000 stk/ha.	14,4	15,7	13,2	18,0	14,6	15,2	21,4	18,4	12,4	14,7
Tons I. sortering pr. ha.	39,1	42,0	30,2	38,0	29,2	37,2	48,2	38,6	27,4	35,0
Pct. af antal I. sortering	64	68	64	79	65	69	89	80	57	66
Vægt i gram pr. hoved	2580	2646	2241	2124	1990	2489	2234	2071	2215	2323
Samlet vægtsvind i pct.	36	37	42	30	40	34	26	27	42	38
Samlet tab i tons pr. ha.	29,0	34,1	29,4	20,7	26,4	30,2	18,6	17,9	37,0	30,7
<i>Pct. svind efter opbevaring på køl ved udtagning i:</i>										
Januar	18,8	30,4	17,9	13,1	25,8	20,4	20,3	14,1	21,2	20,0
Februar	23,6	21,2	36,4	22,2	32,6	25,3	17,2	24,7	39,2	28,3
Marts	27,7	29,5	49,4	31,2	32,7	33,6	31,5	21,8	39,9	35,8
April	34,2	46,2	47,9	40,8	49,8	38,5	24,4	33,1	55,0	44,1
Gns. tab i pct. januar til april	26	32	38	27	35	30	23	23	39	32
<i>Værdital: (højst = bedst)</i>										
Udbytteværdital	431	456	457	463	444	438	537	482	440	449
Ensartethedstal	377	356	291	302	312	301	394	290	366	326
Holdbarhedstal	386	428	440	522	392	446	598	568	392	401
Kvalitetstal	444	411	501	504	500	491	574	526	584	478

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlskontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1978 60,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

Trykt i 7.000 eksemplarer.